

соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Аналіз основних положень Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» дозволяє констатувати, що він також не містить прямої норми щодо обов'язку протидіяти організованій злочинності, зокрема у сфері житлово-комунального господарства.

Отже, аналіз наведеного дозволяє зробити умовивід про наявність на законодавчому рівні значної кількості нормативних прогалин, які, з метою активізації процесу протидії організованій злочинності, зокрема, у сфері житлово-комунального господарства, потрібно усувати зусиллями законодавця, науковців та практиків.

Огурченко В.Г.

аспірант

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Усезростаючі масштаби *транснаціональної* організованої злочинності являють реальну загрозу безпеці держави і суспільства. Злочинні формування, користуючись безкарністю, а часом і потуранням працівників правоохоронних органів, діють усе більш нахабно і зухвало, перетворюючи великі території в сфери впливу. Звичайні злочини поступаються місцем великомасштабним злочинним акціям, глибокому проникненню через корумповані зв'язки в економіку і фінансову систему, спробам впливати на політику держави в цьому середовищі.

Злочинні організації завойовують впливові позиції на внутрішньому ринку, здійснюють протизаконні великомасштабні операції вивозу з країни сировини, товарів і інших засобів споживання. Протизаконний бізнес прагне придбання контрольних пакетів акцій підприємств і організацій, створення власних «виробництв» (банківських, посередницьких організацій), упровадження до зовнішньоекономічних структур і, таким чином, формування міжнародних злочинних організацій. Все це є елементами *транснаціональної організованої злочинності*.

Транснаціональна організована злочинність є результатом діяльності організованої злочинності, її трансформації, виходом за межі території однієї держави, внаслідок чого та набула міжнародних, глобальних масштабів. По суті, це один із вищих рівнів кримінальної еволюції, викоренити який практично неможливо, але цілком реально зменшити її негативний вплив на сучасну світову економіку та політику[2].

Злочинні угруповання все активніше долають кордони, утворюють аналоги транснаціональних компаній, які займаються злочинним бізнесом. Простежується тенденція включення і організованої злочинності України в транснаціональні кримінальні структури. Тому криміногенну ситуацію в країні характеризують вкрай негативно[4].

Під поняттям «транснаціональна організована злочинність» слід розуміти форму міжнародної діяльності організованих злочинних груп (організацій) із залученням різних методів, у тому числі і примусового характеру, шляхом використання в своїй діяльності заборонених товарів та послуг. При цьому вважається, що транснаціональні організовані злочинні групи (організації) – це кримінальні об'єднання, злочинна діяльність яких виходить за межі однієї країни.

Злочинні організації ширше розгортають транснаціональні операції не тільки у зв'язку зі зміною кон'юнктури ринку, але і для того, щоб уникати зустрічей з правоохоронними органами. Неоднаковість систем кримінального правосуддя і правоохоронних органів різних країн означає, що ступінь ризику для злочинних елементів в значній мірі визначається місцезнаходженням злочинної організації. Тому злочинні організації намагаються діяти в районах найменшого для себе ризику, щоб звідти займатися поставками нелегальних товарів і послуг на ринки, де можна найбільше мати прибуток. Прибутки від злочинної діяльності вони також направляють по мережі світової фінансової системи, використовуючи для цього в основному центри банківської діяльності з відносно м'яким регулюванням.

Така діяльність має вже досить великі масштаби, що дозволяє стверджувати про появлення так званих транснаціональних злочинних організацій, які діють в державах зі сприятливою ринковою кон'юнктурою. Такі організації є важливими учасниками світової економічної діяльності і відіграють важливу роль в заборонених законом сферах (наприклад, виготовлення і торгівля наркотиками), які мають глобальні масштаби і приносять прибуток, який перевищує розмір національного валового продукту в деяких розвинутих державах [4, с.6-7]

Транснаціональні злочинні організації за низкою ознак відрізняються від міжнародних корпорацій, хоч і діють на одному полі та заради однієї мети - надприбутків. Насамперед, транснаціональні корпорації діють на законних підставах і порушення ними закону є швидше винятком, ніж правилом. На відміну від них, порушення закону транснаціональними злочинними організаціями є нормою та їхньою основною ознакою.

Таким чином, транснаціональним визначається злочин, для якого, в криміналістичній характеристиці є властивим наявність міжнародного (іноземного) елемента. Також, на наш погляд, поза увагою не слід залишати і той факт, що наявність іноземного елемента в тому чи іншому злочині є суттєвою ознакою, що впливає як на криміналістичну характеристику, так і на методику розслідування відповідного злочину.

Список бібліографічних посилань:

1. Грабовий Д. О. Протидія діяльності організованих злочинних організацій у сфері високих технологій / Д.О. Грабовий - Кіровоград.: Кіровоградський юрид. інст.-т ХНУВС – 2008.- 31с. - (Серія: Конкурсні наукові роботи; вип. 1)
2. Скулиш Є. Д. Транснаціональна злочинність. Пояснювальна записка до навчальної дисципліни [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.criminallawdep.chnu.edu.ua/students/files/presentation>
3. Шепотін В. В. Запобігання та розкриття злочинів, що вчиняються транснаціональними злочинними організаціями у місцях здійснення прикордонного та митного контролю / В.В. Шепотін - Кіровоград.: Кіровоградський юрид. інст.-т ХНУВС – 2011.- 29с. - (Серія: Конкурсні наукові роботи; вип. 2)
4. Вітвіцький А. С. Перелік найбільш небезпечних проявів діяльності [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://bo0k.net/index.php?p=achapter&bid=18378&chapter=1>
5. До питання про сутність злочинів транснаціонального характеру: криміналістичні аспекти [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://ukrbukva.net/page,7,63160-K-voprosu-o-sushnosti-prestupleniyy-transnacional-nogo-harakter-a-kriminalisticheskie-aspekty.html>
6. Великий словник іншомовних слів/упоряд. А.Ю. Москвін. - М.: Центрполиграф, 2005. - 816 с.
7. Євгеній Паніотов. Транснаціональний злочин. Криміналістичне поняття [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwiJzrSMteXTA>

Одарченко М.С.

аспірант

Харківського національного
університету внутрішніх справ

**ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГАРАНТІЙ
ЗАКОННОСТІ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛАМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

Законність являє собою обов'язкову передумову правопорядку, є важливим елементом демократії й культури, і в якості необхідної складової входить до механізму правового регулювання суспільних відносин взагалі та гарантій законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності підрозділами кримінальної поліції зокрема. У свою чергу, чинним законодавством визначається перелік нормативно-правових актів, які покликані забезпечувати гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності підрозділами кримінальної поліції. Так, ст. 3 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» закріплено, що правовою основою оперативно-розшукової діяльності є: Конституція України, вказаний Закон, Кримінальний, Кримінальний процесуальний, Податковий та Митний кодекси Украї-